

Interreg

CENTRAL EUROPE

European Union
European Regional
Development Fund

FEEDSCHOOLS

TAKING
COOPERATION
FORWARD

Blok 1: Polityka energetyczna i cele UE
1.2 Cele UE w zakresie efektywności energetycznej

Autor: ENEA

BLOK 1: POLITYKA ENERGETYCZNA I CELE UE

1.2 CELE UE W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1.2.1 Działania UE na rzecz realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej

1.2.2 Efektywność energetyczna: ryzyko braku realizacji celów na 2020 i 2030

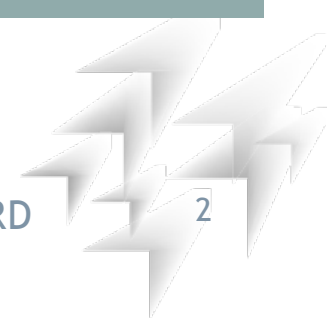
1.2.3 Działania konieczne do zrealizowania celów 2030

1.2.4 Postępy państw członkowskich

1.2.5 Polityki UE

1.2.6 Polityki krajowe

1.2.7 Podsumowanie

BLOK 1: POLITYKA ENERGETYCZNA I CELE UE

1.2 CELE UE W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1.2.1 Działania UE na rzecz realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej

1.2.2 Efektywność energetyczna: ryzyko braku realizacji celów na 2020 i 2030

1.2.3 Działania konieczne do zrealizowania celów 2030

1.2.4 Postępy państw członkowskich

1.2.5 Polityki UE

1.2.6 Polityki krajowe

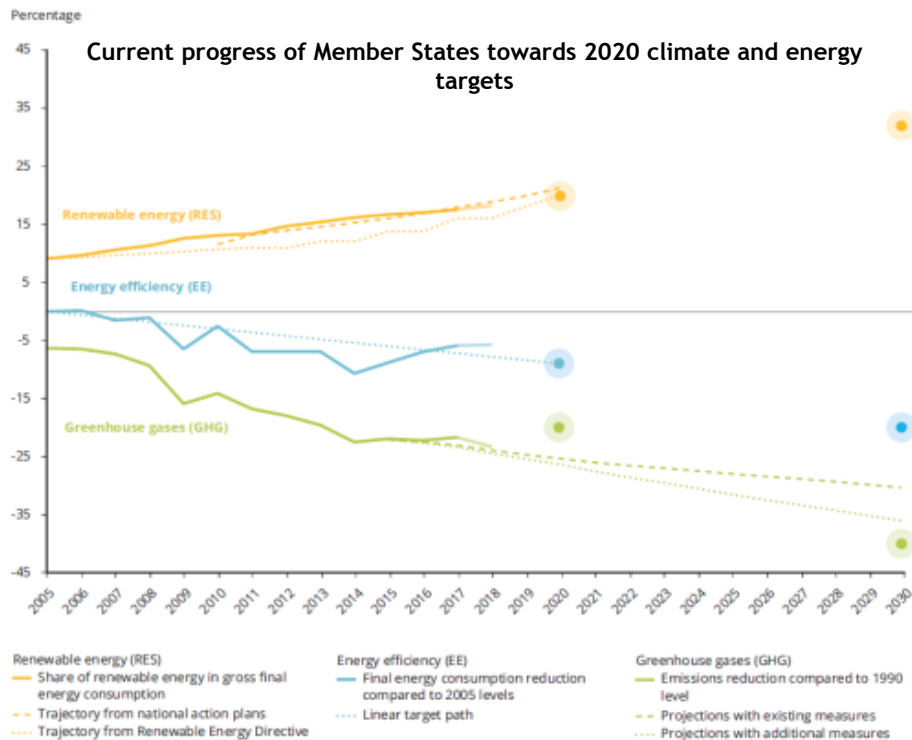
1.2.7 Podsumowanie

1.2.1 DZIAŁANIA UE NA RZECZ REALIZACJI CELÓW W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

UE jest obecnie na dobrej drodze do osiągnięcia celu poprawy o 20% efektywności energetycznej do 2020. Najnowsze statystyki pokazują jednak, że **poziomy zużycia energii nieznacznie rosną**. Ten wzrost zużycia energii oznacza, że państwa członkowskie muszą dokładać większych starań, aby UE mogła osiągnąć wyznaczone na 2020 cele. Zasadniczo wydaje się, że cele na 2020 są możliwe do osiągnięcia w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, jak również w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.

Obecne wysiłki państw członkowskich są jednak nadal niewystarczające do osiągnięcia celów UE wyznaczonych na 2030. Dlatego też konieczne będą dalsze wysiłki, aby UE i jej państwa członkowskie mogły osiągnąć swoje długoterminowe cele (EEA Report No 15/2019).

Note: For renewable energy, the figure represents the trend in the share of energy from renewable sources in gross final energy consumption since 2005. The 2020 renewable energy target corresponds to a share of 20 %.

The 2020 target for energy efficiency was defined as a 20 % saving in energy consumption compared with baseline projections. This is equivalent to a 13 % reduction of primary energy consumption (or an 8 % reduction in final energy consumption) from 2005 levels. The figure represents the relative change in primary energy consumption since 2005.

The 2020 target for greenhouse gas emissions corresponds to a 20 % reduction from 1990 levels. The trends and projections represented in the figure correspond to relative changes in emissions compared with 1990 levels. The projections are presented in the 'with existing measures' scenario, which reflects existing and currently adopted policies and measures, and the 'with additional measures' scenario, which reflects planned national policies and measures.

Sources: EC (2007, 2013c); EEA (2019b, 2019e, 2019f; 2019a; 2019c; 2019b; 2011); EU (2012, 2009b); Eurostat (2019b, 2019c, 2019d).

1.2.1 DZIAŁANIA UE NA RZECZ REALIZACJI CELÓW W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Obecnie trwają przygotowania do osiągnięcia celów na 2030, a państwa członkowskie UE deklarują **nowe polityki i środki**, które przyniosą redukcję emisji gazów cieplarnianych, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i poprawę efektywności energetycznej w perspektywie średnioterminowej.

W szczególności państwa członkowskie planują jak wspólnie osiągnąć:

- co najmniej **40% redukcję krajowych emisji gazów cieplarnianych** (w porównaniu z poziomami z 1990), przy wiążących rocznych celach redukcji w latach 2021-2030 dla sektorów nieobjętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji (ETS);
- wzrost udziału **energii z odnawialnych źródeł energii w UE do co najmniej 32%** końcowego zużycia energii do 2030;
- **poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%** na poziomie UE (w porównaniu ze scenariuszem bazowym Komisji Europejskiej z 2007).

Gap to 2030 Effort Sharing target with existing measures (in percentage points of ESD 2005 base-year emissions)

■ On track
■ Not on track

Sources: EEA (2019b, 2019e, 2019f).

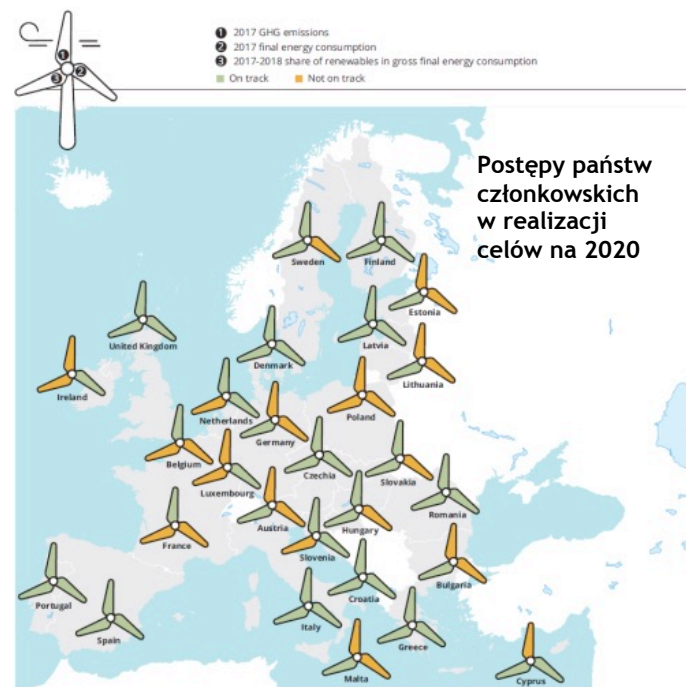

1.2.1 DZIAŁANIA UE NA RZECZ REALIZACJI CELÓW W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Różne tempa państw członkowskich w realizacji celów

Niektóre państwa członkowskie zdążyły już zrealizować swoje cele na 2020 w zakresie emisji gazów cieplarnianych, podczas gdy w innych różnica pomiędzy rzeczywistymi emisjami a celami się powiększa. W 2017 w 18 państwach członkowskich poziomy emisji gazów cieplarnianych były co najmniej równe ich rocznym docelowym celom, podczas gdy w 2018 liczba ta spadła do 17 państw.

Zgodnie z prognozami przedłożonymi przez państwa członkowskie w 2019, tylko **3 państwa członkowskie** (Grecja, Portugalia i Szwecja) oczekują, że ich obecne polityki i środki będą **wystarczające**, aby osiągnąć cele na 2030 r. na czas. **6 państw członkowskich** (Belgia, Chorwacja, Francja, Węgry, Włochy, Słowacja i Hiszpania) planuje **wdrożenie dodatkowych polityk i środków**, które pomogą zapewnić osiągnięcie celów na 2030 r. Pozostałe **18 państw członkowskich nie wskazało** jeszcze w zgłoszonych prognozach, w jaki sposób zamierzają osiągnąć cele.

Note: The colours indicate whether countries are considered on track or not towards their 2020 climate and energy targets. For greenhouse gases, orange means that 2017 emissions covered by the Effort Sharing Decision (ESD) were above the 2017 national ESD target. For renewable energy, orange means that the 2017-2018 share of energy from renewable sources (RES) in gross final energy consumption was below the indicative level from the Renewable Energy Directive. For energy efficiency, orange means that the 2017 consumption in primary energy was above a linear indicative trajectory between the 2005 level and the 2020 national target. Further methodological details on how progress is measured are provided in Annexes 1, 2 and 3.

Sources: EEA (2019b, 2019a, 2019f).

BLOK 1: POLITYKA ENERGETYCZNA I CELE UE

1.2 CELE UE W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1.2.1 Działania UE na rzecz realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej

1.2.2 Efektywność energetyczna: ryzyko braku realizacji celów na 2020 i 2030

1.2.3 Działania konieczne do zrealizowania celów 2030

1.2.4 Postępy państw członkowskich

1.2.5 Polityki UE

1.2.6 Polityki krajowe

1.2.7 Podsumowanie

1.2.2 EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA: RYZYKO BRAKU REALIZACJI CELÓW NA 2020 I 2030

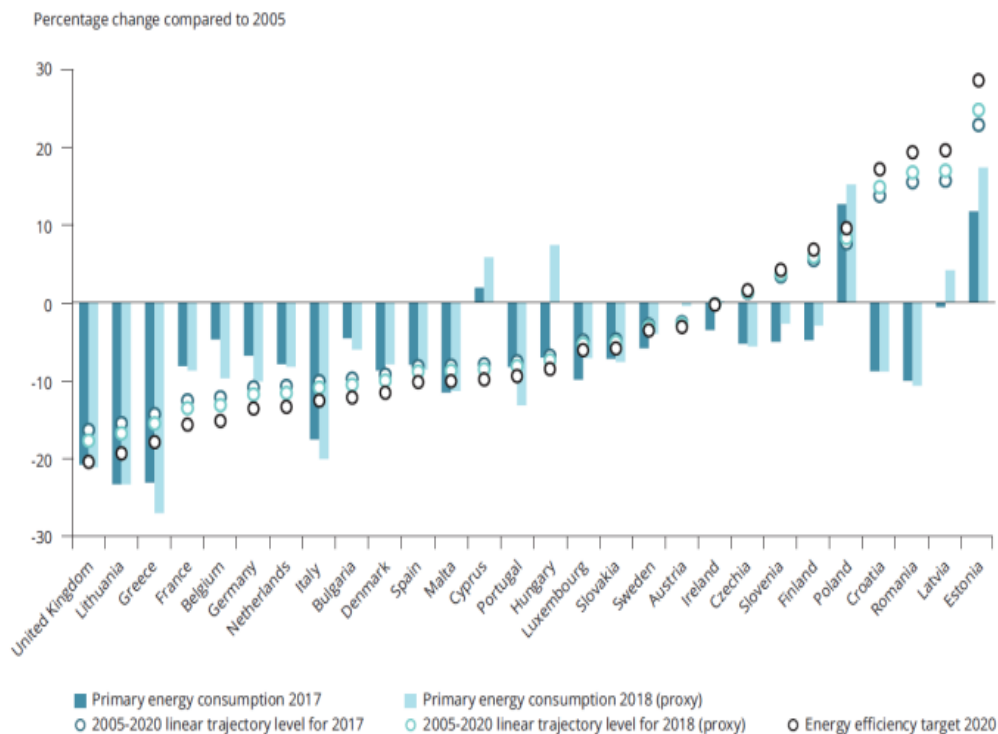
W obszarze efektywności energetycznej cele wyrażone są zarówno jako zużycie energii pierwotnej, jak i końcowej.

Aby osiągnąć cele w zakresie efektywności energetycznej na 2020 konieczne jest szybkie odwrócenie rosnącego trendu zużycia energii końcowej, oraz przyspieszenie zmniejszania wykorzystania energii pierwotnej.

Na wzrost zużycia energii wpływa wiele czynników. **Największy wzrost zaobserwowano w sektorze budynków: 8,3% w latach 2014-2017, oraz w transporcie: 5,8% w tym samym okresie.**

Dodatkowe czynniki, takie jak **niższe ceny paliw i warunki pogodowe**, również wpłynęły na trendy zużycia energii w ostatnich latach.

Figure 4.3 Primary energy consumption and linear trajectory levels to reach 2020 targets, 2017 and 2018

Notes: The figure compares, for each Member State, primary energy consumption levels for a given year and the level of the indicative linear trajectory between 2005 and the relevant 2020 target for primary energy consumption.

Sources: EC (2017c, 2019c, 2019f); EEA (forthcoming) (2019a, 2019f); Eurostat (2019b, 2019c).

BLOK 1: POLITYKA ENERGETYCZNA I CELE UE

1.2 CELE UE W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1.2.1 Działania UE na rzecz realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej

1.2.2 Efektywność energetyczna: ryzyko braku realizacji celów na 2020 i 2030

1.2.3 Działania konieczne do zrealizowania celów 2030

1.2.4 Postępy państw członkowskich

1.2.5 Polityki UE

1.2.6 Polityki krajowe

1.2.7 Podsumowanie

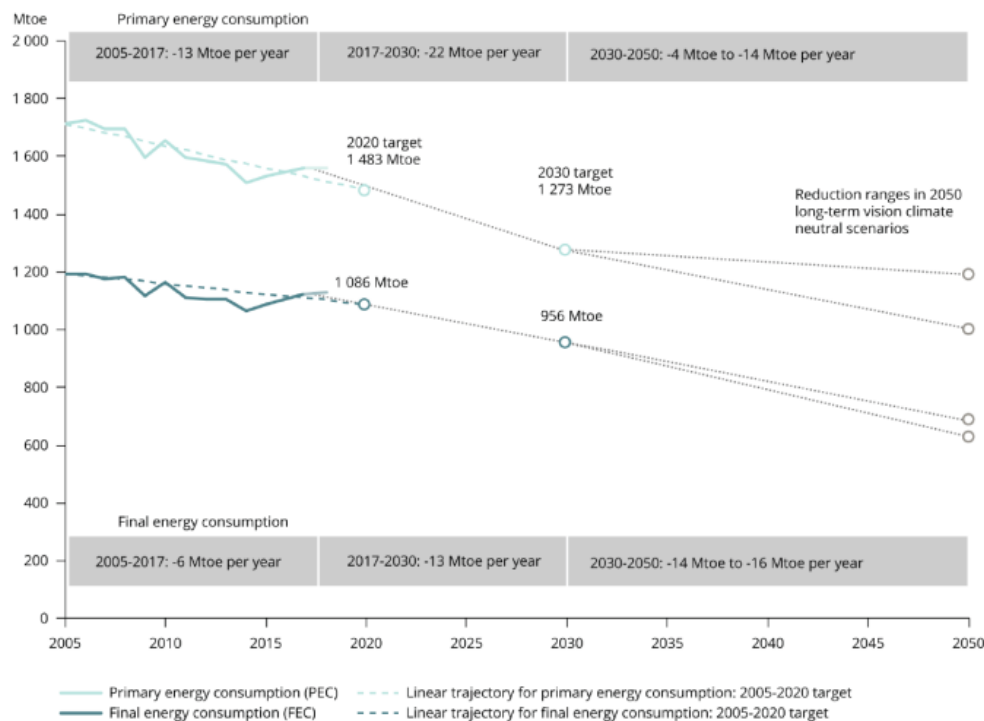
1.2.3 DZIAŁANIA KONIECZNE DO ZREALIZOWANIA CELÓW 2030

Aby zrealizować cel redukcji zużycia energii o co najmniej 32,5% do 2030, roczne poziomy zmniejszenia zużycia energii w UE w ciągu następnej dekady będzie musiało być ponad dwukrotnie wyższe niż średnia stopa redukcji zaobserwowana w latach 2005-2017.

Zużycie energii pierwotnej w UE spadło średnio o 13 Mtoe/r od 2005, a zużycie energii końcowej o 6 Mtoe/r. Jednak aby osiągnąć cele 2030, konieczne będzie osiągnięcie poziomów odpowiednio 22 i 13 Mtoe/r.

Aby odwrócić rosnący trend zużycia energii i osiągnąć trwałe tempo wymagane do osiągnięcia przez UE celów w zakresie efektywności energetycznej do 2030, państwa członkowskie będą musiały przyjąć nowe polityki i wdrożyć dodatkowe środki w stosunku do obowiązujących obecnie.

Figure 4.1 Primary and final energy consumption in the EU, 2005-2017, 2020 and 2030 targets and 2050 scenario ranges for reaching carbon neutrality under the long-term vision

Notes: The 2020 target represents energy savings of 20 % from levels projected for 2020 in the Commission's 2007 energy baseline scenario (EC, 2008). The indicative energy efficiency target for 2030 represents an improved energy efficiency of at least 32.5 % compared with 2030 projections using the same energy baseline scenario. The 2050 values represent indicative ranges for primary and final energy consumption that, combined with very high shares of energy from renewable sources in the energy mix, would allow the EU to reach carbon neutrality by 2050. The 2050 values are drawn from the carbon neutrality scenarios '1.5 TECH' (upper limit) and '1.5 LIFE' (lower limit) in the in-depth analysis accompanying the Commission's recent strategic long-term vision for a climate-neutral economy by 2050.

Sources: EC (2008, 2011d, 2018b); EEA (forthcoming) (2019a); EU (2018e); European Council (2014); Eurostat (2019b, 2019c).

BLOK 1: POLITYKA ENERGETYCZNA I CELE UE

1.2 CELE UE W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1.2.1 Działania UE na rzecz realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej

1.2.2 Efektywność energetyczna: ryzyko braku realizacji celów na 2020 i 2030

1.2.3 Działania konieczne do zrealizowania celów 2030

1.2.4 Postępy państw członkowskich

1.2.5 Polityki UE

1.2.6 Polityki krajowe

1.2.7 Podsumowanie

1.2.4 POSTĘPY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Pomimo ryzyka nieosiągnięcia celu w zakresie poprawy efektywności energetycznej na 2020 na poziomie UE, szereg państw członkowskich wykazało znaczny postęp w tej dziedzinie.

W ramach wdrażania Dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej (EED) państwa członkowskie ustanowiły własne krajowe (niewiązące) cele w zakresie efektywności energetycznej na 2020, a 20 z nich dąży do zmniejszenia całkowitego zużycia energii końcowej.

Pomimo ustanowienia dobrowolnych celów, w 2017 aż 12 państw członkowskich miało poziomy zużycia energii przekraczające liniową trajektorię od poziomów z 2005 do ich krajowych celów na 2020.

Table ES.1 Member States' progress to targets on greenhouse gas emissions, renewable energy and energy efficiency

Member State	Greenhouse gas emissions				Renewable energy		Energy efficiency	
	Gap to ESD emission target (2017)	Gap to ESD emission target (2018)	Gap to 2020 ESD target (WEM)	Gap to 2030 ESD target (WEM)	Gap to 2017-2018 of RED trajectory (2017 RES share)	Gap to 2017-2018 of RED trajectory (2018 RES share)	Gap to 2017 FEC indicative linear (2017)	Gap to 2018 FEC indicative linear (2018)
	Percentage points (share of 2005 base-year emissions)				Percentage points (share of renewable energy in gross final energy consumption)		Percentage points (share of 2005 final energy consumption)	
Austria	-3.8	-3.0	-5.5	-20.2	2.3	2.6	-10.2	-8.8
Belgium	2.1	-0.4	-4.5	-21.7	-0.2	0.1	-7.5	-9.4
Bulgaria	-2.9	-3.0	5.0	-8.1	5.0	5.0	-9.4	-11.0
Croatia	11.6	9.7	19.2	-1.2	9.9	10.3	1.2	2.0
Cyprus	-1.8	-1.5	-8.9	-24.8	0.4	0.5	2.8	2.6
Czech Republic	4.6	2.9	6.5	-1.5	4.2	4.3	0.1	1.1
Denmark	5.2	3.6	0.5	-16.2	10.3	11.0	0.2	-0.2
Estonia	-5.1	-6.9	1.8	-24.8	6.7	5.5	-0.5	1.7
Finland	0.3	-1.2	-1.4	-15.5	6.3	7.1	4.3	4.8
France	1.4	2.5	-0.7	-13.3	-2.3	-1.7	-7.4	-4.9
Germany	-7.2	-3.4	-5.4	-16.2	1.7	2.9	-8.9	-8.9
Greece	21.9	23.3	21.0	9.1	2.8	2.9	10.3	9.3
Hungary	14.4	15.9	20.3	-3.0	3.4	3.7	-17.3	-21.2
Ireland	-6.3	-11.8	-14.7	-23.5	-0.8	-0.4	7.8	2.5
Italy	8.4	6.3	6.8	-6.1	5.4	4.7	8.4	6.7
Latvia	5.7	7.4	10.4	-2.0	1.6	2.8	9.0	6.5
Lithuania	-0.1	2.7	8.8	-14.0	5.6	4.1	-21.2	-25.2
Luxembourg	-0.1	-5.5	-5.2	-25.3	-1.1	1.4	2.3	-0.9
Malta	-22.8	-26.8	-26.5	-61.7	0.7	1.0	-5.5	-7.9
Netherlands	9.2	7.8	10.4	-3.6	-3.3	-3.0	4.1	4.3
Poland	-6.4	-9.0	-0.2	-20.9	-1.4	-1.3	-3.3	-4.2
Portugal	15.9	15.5	24.7	26.2	0.8	0.6	6.1	6.2
Romania	11.5	15.5	17.6	-12.5	2.6	3.0	24.3	25.0
Slovakia	16.5	14.9	19.7	-5.4	0.0	0.2	-13.8	-18.7
Slovenia	11.2	10.6	13.3	-0.2	-0.3	0.0	4.3	4.1
Spain	7.3	5.8	4.1	-9.7	1.5	1.7	5.2	2.3
Sweden	12.1	10.4	15.3	0.1	8.7	11.2	-0.1	-3.4
United Kingdom	6.8	6.7	10.7	-4.9	0.0	0.9	0.4	-1.8

Sources: EC (2007, 2013c); EEA (2019b, 2019e, 2019f, 2019a; 2019c; 2019b; 2011); EU (2012, 2009b); Eurostat (2019b, 2019c, 2019d).

BLOK 1: POLITYKA ENERGETYCZNA I CELE UE

1.2 CELE UE W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1.2.1 Działania UE na rzecz realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej

1.2.2 Efektywność energetyczna: ryzyko braku realizacji celów na 2020 i 2030

1.2.3 Działania konieczne do zrealizowania celów 2030

1.2.4 Postępy państw członkowskich

1.2.5 Polityki UE

1.2.6 Polityki krajowe

1.2.7 Podsumowanie

Jednym z kluczowych elementów kształtowania polityki w zakresie efektywności energetycznej było przyjęcie **Dyrektywy EED** w 2012, oraz jej aktualizacja w 2018.

Dyrektywa EED ustanawia **wspólne ramy działań na rzecz promowania efektywności energetycznej** w UE i ma na celu pomóc w usuwaniu barier i przezwyciężaniu niedoskonałości rynku, które utrudniają efektywność dostaw i wykorzystania energii.

Zgodnie z art. 3 EED państwa członkowskie muszą ustalić własne **krajowe cele w zakresie efektywności energetycznej na 2020 oraz na 2030**. W zależności od preferencji krajowych, cele te są wyrażone w zużyciu energii pierwotnej lub końcowej, oszczędnościach energii pierwotnej lub końcowej lub energochłonności.

W niektórych państwach członkowskich cele mogą nadal ulec zmianie w nadchodzących latach.

Deklarując cele na 2030, państwa członkowskie są zobowiązane nie tylko do wyznaczenia celu końcowego, ale również orientacyjnej **trajektorii zużycia energii pierwotnej i końcowej w okresie 2021-2030**.

Grupa Zadaniowa powołana przez Komisję Europejską wyznaczyła zadania niezbędne do realizacji celów 2030.

Po pierwsze, konieczne jest zapewnienie **pełnego wdrożenia istniejącego prawodawstwa**, ponieważ wystąpiły opóźnienia w transpozycji i wdrażaniu zarówno dyrektyw dotyczących efektywności energetycznej, jak i charakterystyki energetycznej budynków. Obejmuje to w szczególności zobowiązania wynikające z art. 7 Dyrektywy EPBD - obowiązek oszczędności energii, oraz art. 14 i 15 - wymóg przeprowadzania regularnych kontroli.

Ponadto ważne jest **maksymalne wykorzystanie możliwości finansowania w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych** oraz wdrożenie dodatkowych środków na szczeblu krajowym.

Komisja Europejska zainicjowała również proces wzmocnienia nadzoru rynkowego państw członkowskich w zakresie wymagań dotyczących wydajności produktów. Ma również na celu pomóc państwom członkowskim w budowaniu zdolności do promowania **renowacji budynków** w sektorze publicznym, w tym poprzez stosowanie **umów o świadczenie usług energetycznych**.

W **sektorze transportu i budynków** podjęto wiele innych działań w celu zwiększenia efektywności energetycznej i zmniejszenia zużycia energii.

BLOK 1: POLITYKA ENERGETYCZNA I CELE UE

1.2 CELE UE W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1.2.1 Działania UE na rzecz realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej

1.2.2 Efektywność energetyczna: ryzyko braku realizacji celów na 2020 i 2030

1.2.3 Działania konieczne do zrealizowania celów 2030

1.2.4 Postępy państw członkowskich

1.2.5 Polityki UE

1.2.6 Polityki krajowe

1.2.7 Podsumowanie

1.2.6 POLITYKI KRAJOWE

Państwa członkowskie mogą wybrać różne podejścia do ustalania celów krajowych w oparciu o zużycie energii pierwotnej lub końcowej, oszczędności energii pierwotnej lub końcowej lub energochłonność.

Każdy cel krajowy odzwierciedla szczególną sytuację państwa członkowskiego, które go przyjęło, w związku z tym poziomy ambicji są bardzo różne. 18 państw członkowskich zadeklarowało zmniejszenie zużycia energii końcowej i pierwotnej. W 2017 r. jednakże 5 państw członkowskich wskazało wzrost zużycia energii zarówno końcowej jak i pierwotnej. 5 innych państw zamierza z kolei utrzymać wzrost zużycia energii pierwotnej lub końcowej w latach 2005-2020.

W tym kontekście oczywistym jest, że należy zintensyfikować wysiłki nie tylko w celu osiągnięcia celów na 2020, ale także w celu ustanowienia właściwego poziomu odniesienia na kolejną dekadę (2030), kiedy wymagany będzie jeszcze wyższy poziom ambicji. **Dodatkowe wysiłki na rzecz poprawy efektywności energetycznej przyniosłyby również dodatkowe korzyści, takie jak niższe rachunki za energię, porawę stanu zdrowia (poprzez lepszą jakość powietrza), większy komfort i zmniejszenie ubóstwa energetycznego.**

BLOK 1: POLITYKA ENERGETYCZNA I CELE UE

1.2 CELE UE W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1.2.1 Działania UE na rzecz realizacji celów w zakresie efektywności energetycznej

1.2.2 Efektywność energetyczna: ryzyko braku realizacji celów na 2020 i 2030

1.2.3 Działania konieczne do zrealizowania celów 2030

1.2.4 Postępy państw członkowskich

1.2.5 Polityki UE

1.2.6 Polityki krajowe

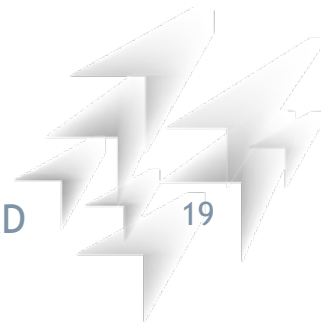
1.2.7 Podsumowanie

Aby osiągnąć cele na 2020 i 2030 rok, konieczne są wysiłki nie tylko na poziomie rządowym, ale również **zaangażowanie obywateli**, którzy poprzez zmiany zachowań przyczynią się do zmniejszenia zużycia energii.

Dlatego też, oprócz działań podejmowanych przez Komisję Europejską, należy dążyć do zmiany zachowań każdego użytkownika energii.

Maria-Anna Segreto
Energy Efficiency Unit Department of ENEA
FEEDSCHOOLS Project

www.interregcentral.eu/FEEDSCHOOLS

+39 051 6098 624

facebook.com/FEEDSCHOOLS

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Praca naukowa współfinansowana ze środków finansowych na naukę w latach 2017-2020 przyznanych na realizację projektu międzynarodowego współfinansowanego.

